

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

FOTOGRAFO PROFESINIO RENGIMO STANDARTAS

Profesinio išsilavinimo lygis – trečiasis

Vilnius, 2008

Parengta Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis,
įgyvendinant projektą Nr. BPD2004-ESF-2.4.0-01-04/0156
„Nacionalinės profesinio rengimo standartų sistemos plėtra“

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo
ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro 2007 m. spalio 8
d. įsakymu Nr. ISAK-1970/A1-279

FOTOGRAFO PROFESINIO RENGIMO STANDARTAS

I. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO REKVIZITAI

1. Profesinio išsilavinimo lygis – trečiasis.
2. Valstybinis kodas – S321301.
3. Suteikiama kvalifikacija – fotografas.
4. Bazinis išsilavinimas – vidurinis.

II. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO TURINYS

5. Trumpas profesinės veiklos aprašymas:

5.1. Fotografo rengimo standartas (toliau – Standartas) parengtas atsižvelgus į darbo rinkos pokyčius, Standarto rengimo darbo grupės atliktus kvalifikacijų tyrimo rezultatus ir remiantis kitų šalių patirtimi. Standartas – pagrindas trečiojo profesinio išsilavinimo lygio mokymo programai rengti.

5.2. Asmuo, baigęs Standarto reglamentuojamą fotografo mokymo programą, įgyja profesinių kompetencijų šiose veiklos srityse: fotografavimas įvairiais fotoaparatais; darbas su apšvietimo įranga ir prietaisais; fonuotraukų darymas; originalų perfotografavimas.

5.3. Fotografas dirba fotolaboratorijose, fotostudijose, fotožurnalistu ir kitose fotografijos srityse. Fotografija taikoma buityje, įvairiuose moksluose, kaip antai astronomijoje, geodezijoje (fotogrametrija), kartografijoje (aerofotonuotraukos), fizikoje (spektrografija), medicinoje (rentgenografija), biologijoje (mikrofotografija), menotyroje, kriminalistikoje ir kt.

- 5.4. Fotografas fotografuoja ir spausdina nuotraukas.

5.5. Fotografui svarbios šios asmeninės savybės: pastabumas, kruopštumas, tvarkingumas, komunikabilumas, reakcijos greitis, puiki judesių koordinacija, ištvermė.

6. Fotografo tikslas – fotografuoti ir daryti fotografijas naudojant įvairias technologijas.

7. Fotografo veiklos sritys, kompetencijos pateikiamos Standarto 1 priede.

8. Fotografo kompetencijų ribos, mokymo tikslai, kompetencijų vertinimas pateikiami Standarto 2 priede.

9. Fotografui reikalingi šie bendrieji gebėjimai:

- 9.1. kūrybiškumas;
- 9.2. darbštumas;
- 9.3. atsakingumas;
- 9.4. noras tobulėti;
- 9.5. tvarkingumas.

10. Baigiamasis kvalifikacijos vertinimas:

10.1. Fotografo kvalifikacija suteikiama mokiniui, baigusiam visą mokymo programą, įgijusiam Standarte apibrėžtas kompetencijas ir gavusiam teigiamą baigiamąjį kvalifikacijos įvertinimą.

10.2. Vadovaujantis Standarte įvardytais kompetencijų vertinimo kriterijais tikrinamos ir įvertinamos:

- 10.2.1. mokymo procese – visos Standarte apibrėžtos kompetencijos;
- 10.2.2. baigiamojo kvalifikacijos vertinimo metu – pasirinktos kompetencijos.

10.3. Baigiamojo kvalifikacijos vertinimo organizavimą ir vykdymą, dokumentų išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.

Fotografo rengimo standarto
1 priedas

FOTOGRAFO VEIKLOS SRITYS IR KOMPETENCIJOS

Veiklos sritys	Kompetencijos
1. Fotografavimas įvairiais fotoaparatais	1.1. Valdyti fotoaparatus 1.2. Dirbti skaitmeniniais ir analoginiais fotoaparatais 1.3. Fotografuoti žmones ir daiktus fotostudijoje 1.4. Fotografuoti įvykius ir objektus įvairiose vietose
2. Darbas su apšvietimo įranga ir prietaisais	2.1. Naudoti apšvietimo prietaisus 2.2. Parinkti atitinkamą šviesos balansą 2.3. Parinkti apšvietimo rūšis
3. Fotonuotraukų darymas	3.1. Spausdinti fotografijas 3.2. Skenuoti fotografijas 3.3. Įrašyti į skaitmenines laikmenas
4. Originalų perfotografavimas	4.1. Parinkti atitinkamą reprodukovimo techniką 4.2. Atitinkamai apšviesti originalą

Fotografo rengimo standarto
2 priedas

FOTOGRAFO KOMPETENCIJŲ RIBOS, MOKYMO TIKSLAI IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
1. Fotografavimas įvairiais fotoaparatais	1.1. Valdyti fotoaparatus	<p>Fotoaparatus tipai: skaitmeninis, analoginis, stacionarus.</p> <p>Fotoaparatus tipai pagal formatą: mažo, vidutinio, didelio formato.</p> <p>Objektyvai pagal matymo kampą: plačiakampis, normalus, ilgo židinio, teleobjektyvas, makro, „fish eye“ superplataus, transfokacinis.</p> <p>Stovas.</p> <p>Blendos.</p> <p>Makrožiedai.</p> <p>Apsauginiai ir šviesos filtrai.</p> <p>Techninis fotoaparato pasas.</p>	<p>1.1.1. Žinoti fotoaparatus veikimo principus</p> <p>1.1.2. Išmanyti fotoaparato technines galimybes ir paskirtį</p> <p>1.1.3. Suprasti profesinę terminologiją</p> <p>1.1.4. Saugiai dirbti</p>	<p>Pasirinktas skaitmeninis fotoaparatas daiktui fotografuoti.</p> <p>Paruoštas fotografuoti fotoaparatas.</p> <p>Nustatyta ekspozicija.</p> <p>Parinktas objektyvas.</p> <p>Nustatytas fotografuojamo objekto ryškumas.</p>
	1.2. Dirbti skaitmeniniais ir analoginiais fotoaparatais	<p>Skaitmeninis veidrodinis fotoaparatas.</p> <p>Juostinis veidrodinis fotoaparatas.</p> <p>Techninis fotoaparato pasas.</p>	<p>1.2.1. Parinkti fotoaparatus darbui</p> <p>1.2.2. Fotografuoti įvairių tipų fotoaparatais</p> <p>1.2.3. Įrašyti informaciją iš skaitmeninio fotoaparato į kompiuterio skaitmenines laikmenas</p>	<p>Paruoštas fotografuoti skaitmeninis ir analoginis fotoaparatas.</p> <p>Nustatyta</p>

		Objektyvas. Stovas. Kompiuteris. Ekspozimetras.	1.2.4. Fotografuoti analoginiu fotoaparatu	ekspozicija. Įrašyta informacija į kompiuterio skaitmeninę laikmeną. Nustatytas fotografuojamo objekto ryškumas.
1.3. Fotografuoti žmones ir daiktus fotostudijoje	Fotostudija. Apšvietimo įranga: blykstės, šviestuvai, prožektoriai, atšvaitai, blendos. Stacionarus fotoaparatas. Objektas. Daiktai. Ekspozimetras. Kolorimetras. Žmogus. Stovas.		1.3.1. Ruošti darbui fotostudiją	Estetiškai sutvarkyta fotostudija. Paruošta fotostudijos įranga. Nustatytas apšvietimas. Nustatyta ekspozicija. Paruoštas fotografuoti žmogus. Parinkta daiktų kompozicija. Nustatytas fotografuojamo objekto ryškumas.
			1.3.2. Išmanyti studijinio fotoaparato specifiką	
			1.3.3. Bendrauti su klientu	
			1.3.4. Išmanyti fotografavimo metodiką	
			1.3.5. Parinkti tinkamą kompoziciją	
			1.3.6. Komponuoti spalvas, išmanyti šviesos kaitą	
1.4. Fotografuoti įvykius ir objektus įvairiose vietose	Skaitmeniniai ir analoginiai fotoaparatai. Aplinka: konferencijų salė, galerija ir kt. Architektūriniai paminklai. Peizažas. Apšvietimo rūšys: natūralus, dirbtinis. Ekspozimetras.		1.4.1. Išmanyti reportažo specifiką	Sukomponuota ir apšviesta žmonių grupė. Sukomponuotas kadras. Nufotografuotas reportažas. Sukurtas meniškas vaizdas. Nufotografuotas
			1.4.2. Fotografuoti išvykoje	
			1.4.3. Fotografuoti įsimintinose vietose	
			1.4.4. Fotografuoti peizažą	
			1.4.5. Fotografuoti architektūrą	

		Kolorimetras. Stovas.		architektūros paminklas. Spalviškai suderinta kompozicija. Nustatytas fotografuojamo objekto ryškumas. Nustatyta ekspozicija. Parinktas natūralus, dirbtinis apšvietimas.
2. Darbas su apšvietimo įranga ir prietaisais	2.1. Naudoti apšvietimo prietaisus	Apšvietimo įranga: blykstės, šviestuvai, prožektoriai, atšvaitai, blendos. Stovas. Šviesos intensyvumo reguliavimo pultas. Ekspozimetras. „Flashmetras“.	2.1.1. Žinoti technines apšvietimo prietaisų galimybes 2.1.2. Laikytis elektroaugos taisyklių darbo metu 2.1.3. Išmanyti naudojamų šviesos šaltinių ir jų skleidžiamos šviesos ypatybes 2.1.4. Išmanyti apšvietimo prietaisus 2.1.5. Naudotis blyksčių ir dirbtinio apšvietimo įranga	Pasirinktas apšvietimo ir fotografavimo technikos sujungimas. Pateiktas techninis apšvietimo prietaisų aprašymas. Parinktas dirbtinis apšvietimas. Panaudotas blyksčių ir dirbtinis apšvietimas. Panaudotas ekspozimetras.
	2.2. Parinkti atitinkamą šviesos balansą	Šviesos šaltiniai: saulės šviesa, žvakė, kaitrinė lempa, liuminescencinė lempa ir kt. Apšvietimo įranga:	2.2.1. Išmanyti naudojamų šviesos šaltinių ir jų skleidžiamos šviesos ypatybes 2.2.2. Parinkti natūralų ir dirbtinį fotografuojamojo objekto apšvietimą	Sukomponuotas apšvietimas. Raiškiai apšviestas objektas. Nufotografuotas vaizdas.

		blykstės, šviestuvai, prožektoriai, atšvaitas. Šviesos intensyvumo reguliavimo pultas. Apšvietimo rūšys: natūralus, dirbtinis. Objektas. Ekspozimetras.		Panaudotas natūralus apšvietimas. Pasirinktas dirbtinis apšvietimas.
	2.3. Parinkti apšvietimo rūšis	Apšvietimo įranga: blykstės, šviestuvai, prožektoriai. Šviesos stiprumo reguliavimo pultas. Apšvietimo rūšys: natūralus, dirbtinis. Objektas. Ekspozimetras. Kolorimetras.	2.3.1. Žinoti apšvietimo rūšių reikšmę 2.3.2. Parinkti piešiančią šviesą ir ją užpildyti 2.3.3. Koreguoti kliento išvaizdą 2.3.4. Žinoti dokumentinių nuotraukų standartus 2.3.5. Sekti mados tendencijas	Apibūdintos apšvietimo rūšys. Parinktas apšvietimas. Sukomponuotas kadras. Sukurtas meniškasis vaizdas. Panaudotas dokumentinių nuotraukų fotografavimo techninis aprašymas. Parinkta kompozicija. Panaudotas apšvietimo matavimo prietaisas, ekspozimetras.
3. Fotonuotraukų darymas	3.1. Spausdinti fotografijas	Fotomedžiagos: fotojuosta, fotopopierius ir kt. Tirpalai: ryškalas, fiksazas ir kt. Šviesos filtrai. Korekciniai filtrai.	3.1.1. Išmanyti šviesos poveikį šviesai jautrioms medžiagoms ir jas apdoroti 3.1.2. Žinoti įvairių rūšių fotomedžiagas ir gaminti tirpalus 3.1.3. Išmanyti trijų spalvų susidarymo fotomedžiagose teoriją 3.1.4. Suprasti filtrų įtaką vaizdai	Fotomedžiagos jautrumas išreikštas sensitometriniu kreive. Spalvų susidarymo fotomedžiagose teorijos išmanymas. Išvardytos

		<p>Minilaboratorinė technika. Ryškinimo mašina. Spausdinimo mašina. Profesionalus didintuvas. Kompiuteris. Spausdintuvas: lazerinis, rašalinis. Fotografinis popierius. Koregavimo filtrai.</p>	<p>formuoti 3.1.5. Išmanyti subtraktyvinį ir adityvinį spalvų dėjimo būdą 3.1.6. Dirbti su profesionaliais didintuvais 3.1.7. Dirbti su minilaboratorine įranga ir tobulinti nuotraukų spausdinimo įgūdžius 3.1.8. Išmanyti fotografinių tirpalų ir fotomedžiagų saugojimo ir naudojimo taisykles</p>	<p>taisyklės, kaip naudoti tirpalus. Panaudotas techninis fotomedžiagų aprašymas. Pateiktos spausdinimo mašinų valdymo taisyklės. Nustatyta ekspozicija. Nustatytas ryškumas. Išspausdinta nuotrauka. Filtru koreguota nuotrauka. Išdidinta fotografija. Perskaitytas techninis ryškinimo ir spausdinimo mašinų aprašymas. Paruošti koregavimo filtrai. Parengtas profesionalus didintuvas. Perskaitytas medžiagų asortimentas. Paruoštas fotopopierius.</p>
	3.2. Skenuoti fotografijas	Skeneris.	3.2.1. Naudoti skenerį	Paruoštas skeneris.

		Kompiuteris. Kompaktinis diskas. Fotografijos. Originalai.	3.2.2. Parinkti skenavimo programą 3.2.3. Nuskenuotą vaizdą įrašyti į kompiuterio skaitmenines laikmenas 3.2.4. Parengti fotografijas spaudai	Nustatyta skiriamoji geba. Skeneris prijungtas prie kompiuterio. Technologijų laikymasis kokybei gauti. Nuskenuotos fotografijos demonstravimas.
	3.3. Įrašyti į skaitmenines laikmenas	Vaizdo apdorojimo programos: Photoshopas, CorelDRAWIO, Adobe InDesign CS. Vaizdo peržiūros programos: Bridge, PhotoStudio Vaizdo įrašymo programa Nero Express.	3.3.1. Išmanyti vaizdo apdorojimo programas 3.3.2. Taikyti Adobe Photoshop CS programą 3.3.3. Naudoti Adobe Photoshop CS programos galimybes 3.3.4. Įrašyti vaizdinę medžiagą į kompaktinį diską 3.3.5. Naudoti vaizdinės medžiagos peržiūros programas 3.3.6. Taikyti skirtingas kompiuterines vaizdo apdorojimo programas	Paruoštas kompiuteris. Pasirinktas kompaktinis diskas. Pasirinkta vaizdo apdorojimo programa. Pakoreguotos fotografijos demonstravimas. Įrašyta vaizdinė medžiaga į kompaktinį diską.
4. Originalų perfotografavimas	4.1. Parinkti atitinkamą reprodukovimo techniką	Fotoaparatus tipai: skaitmeninis, analoginis, stacionarus. Objektyvai pagal matymo kampą: plačiakampis, normalus, ilgo židinio, teleobjektyvas, makro, transfokacinis. Stovas.	4.1.1. Parinkti reprodukovoti tinkamą techniką 4.1.2. Žinoti reprodukovimo specifiką 4.1.3. Naudoti techninę dokumentaciją 4.1.4. Suprasti kliento poreikius 4.1.5. Tinkamai parinkti vietą fotografuoti	Parinkta tinkama reprodukovoti technika: fotoaparatas, objektyvas, stovas, apšvietimo įranga. Nustatyta ekspozicija. Nustatytas ryškumas.

		<p>Makrožiedai. Apšvietimo įranga: blykstės, šviestuvai, atšvaitai, blendos. Filtrai: šviesos, korekciniai, apsauginiai. Originalas.</p>		<p>Paruoštas originalas.</p>
	4.2. Atitinkamai apšviesti originalą	<p>Ekspozimetras. Kolorimetras. Reprodukavimo stolas. Fotoaparatus tipai: skaitmeninis, analoginis, stacionarus. Reprodukavimo stolas. Makrožiedai. Objektyvai pagal matymo kampą: normalus, makro. Apšvietimo įranga: šviestuvai, blykstės, atšvaitai, blendos.</p>	<p>4.2.1. Tinkamai paruošti originalą fotografuoti</p> <p>4.2.2. Parinkti fotografuojamąjį kampą, aukštį, kryptį ir atstumą</p> <p>4.2.3. Parinkti dvi vienodo kiekio šviesos</p> <p>4.2.4. Vertinti krintančios šviesos kiekį</p> <p>4.2.5. Vertinti tolygų šviesos pasiskirstymą</p> <p>4.2.6. Fotografavimo metu praktiškai pritaikyti natūralų ir dirbtinį apšvietimą</p>	<p>Parinkta reprodukcavimo darbų technologija. Panaudotas natūralus išsklaidytas apšvietimas. Panaudotas dirbtinis išsklaidytas apšvietimas. Pasirinktas fotografuojamasis taškas. Parinktas originalo apšvietimas. Panaudotas šviesos matavimo prietaisas ekspozimetras. Iš dviejų pusių tolygiai apšviestas originalas. Nustatyta ekspozicija. Nustatytas ryškumas. Pagal matymo kampą parinktas</p>

				objektyvas. Paruoštas reprodukuoti fotoaparatas. Sukomponuotas apšvietimas. Nustatytas matymo kampas.
--	--	--	--	--
